

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 29 August.

Afacerile privitoare la politica internă par că au adormit cu totul. De nici o parte nu se vede, nici dincoace nici dincolo de Laita, un semn mai de importanță de vre-o acțiune politică. De aceea și de astădată ne vedem siliți a intra în *medias res* ale evenimentelor ce privesc și partea internă a monarhiei, se petrec însă afară de monarhia oficială.

Trupele austro-unguresci au trecut în districtul Novi-Bazarului. Telegrama dela Constantinopole, publicată și de noi în nrul trecut, se străduiesce a linișci spiritele și a ne înfățișa întreprinderea militară în sangiacul Novi-Bazarului cât se poate de nepericuloasă. Altă telegramă dela Viena, din 9 Septemvrie n., ne spune următoarele: „Ducele de Württemberg anunță din Ciainața: Generalul Obadics cu întreaga sa coloană a trecut în 8 Septemvrie riul de munte Uvaț, a ocupat localitatea Priboi și restul coloanelor l-a înaintat până la Bania. Întrarea a urmat de tot pacinic; despărțimintele turcesci au făcut trupelor onorurile și și-au susținut dislocațiunile lor. Coloana general-majorului Killitsch a ajuns, fără nici o pedecă astăzi în bivacuul din apropierea dela Cosline. Posturile turcesci s'au retras de preste tot locul. Înainte și după intrare au sosit în castre la generalul Killitsch deputați dela Plevlie cu asigurări pacinice.”

Cătră locuitorii districtului Novi-Bazarului s'au îndreptat două proclamațiuni. Una din partea ducelui de Württemberg, în care se spune populațiunei, că trupele austro-unguresci intra ca prietini și problema lor este de-a păstra pacea. Alta din partea turcească, prin carea populațiunea este provocată a primi trupele noastre amicabile.

Toate cele până aci amintite respiră cea mai bună speranță, că toată afacerea aceasta se va duce în sfârșit

fără vre un conflict provocat din oare care parte.

Administrațiunea militară, să vede că este de alte păreri. Fără de a se teme că vatămă simțul de nevinovăție turcească, s'a îngrit de tunuri numeroase care se trimit dela Brood la Seraievo, de bună samă, nu ca să aranjeze o espoziție cu dîsele, și a dat ordin mai multor regimente, ce se află staționate în Bosnia, de a sta gata de plecare. „D. Ztg.” susține că Turcia și de astădată se fățuresce. „Nazif pașă, vali dela Cosovo — dîce „D. Ztg.” — înainte cu câteva zile s'a adresat prin o telegramă cătră guvernul Bosniei, rugându-l să mai amâne ocupațiunea până va fi linișcit populațiunea. Se scie însă, ca Nazif pașă este omul cel mai perfid din Turcia. De bună samă el încă n'a împărțit arme în popor în toate părțile și el vrea să agiteze, pentruca rezistența să devină cât de intensivă. Dîcă cine ce va vrea, Poarta ne joacă un joc dublu și pentru crățarea de vieți omenesci — fiind odată ocupațiunea ținutului Lim hotărîtă — ar fi foarte delipsă de-a înainta acum numai decăt până la Novi-Bazar. Aceasta ar fi conform tratatului de Berlin, deși în contra convențiunei. La toată întemplantarea în chipul acesta și bani s'ar cruța mai mulți, decăt dacă în anul viitoriu ar trebui să luăm de nou afacerea a mână și preste earnă ar trebui în miserabilele cuiburi ale ținutului Lim să stăm vedetă în fața ligei albaneze.”

După toate aceste mai cursează sciri private din Bosnia, cari pun în perspectivă, în timpul cel mai de aproape, un conflict sângeros între trupele noastre și populațiunea sangiacului, în care au intrat trupele noastre.

Cestiunea Evreilor din România va trece cât de curînd din cabinetele diplomatice, în toată puterea ei, în camerele de revisiune din Bucuresci. Ministrul Boerescu se va întoarce dela Roma preste Paris a casă. Diariul „Tems” din Paris asigură, că mi-

nistrul român se declară mulțămît de călătoria sa, de oare-ce, căt privește principiile, nu există nici o neînțelegere între România și între puteri. Aceste nu mai insistă decăt pelângă naturalizarea duor categorii (din opt) de Israeliti de-odată cu înscrierea art. 44 din tratatul dela Berlin în constituțiunea română. Însă opozițiunea din România nu se invoiesce nici cu aceste două categorii.

Cestiunea Israelită.

III. Industrie și comerciu.

(7 Urmare)

Cari sînt acum condițiile pentru meseriași și comercianți?

Că existența și prosperarea acestor clase e o cestiune de mare însemnătate pentru economia unui stat, aceasta nu suferă nici o îndoială.

Plîngerea generală e, că nu sînt bani la noi, că industria și comerțul nu pot prospera, fiindcă ele nu găsesc bani pentru trebuințele lor sau că nu i pot găsi decăt cu dobîndă prea scumpă și în general numai cu siguranță reală.

Este incontestabil, că în țară ca și în Bucuresci nu există o adevărată bancă, care să îlesnească trebuințele comerțului și ale industriei, că aceia, în mâinile căroră e concentrat numerariul, nu numai în Moldova dar și în Țara-românească dau bani împrumut cu o dobîndă, a cărei plată trebuie să cauzeze ruina acelor clase.

Dar nu numai aceasta e cauza adevărată a neprospărei acelor clase.

Causa principală e lipsa de pricepere din partea statului în privirea importanței industriei într-o țară, de acolo apoi neprevăderea și nepăsarea întru apărarea industriei și a comerțului.

Dela 1859 și mai până deunăci am creșut și prin toate actele oficiale continuu am declarat, că România e o țară agricolă, că ea nu poate produce decăt în sfera agricolă, că pro-

ducerea industrială ar fi rezervată altor țări industriale. Sub influența unor asemenea idei am lăsat să dispară sau să cadă în desuetudine restricțiile ce existau, și cari puteau apăra industria din țară; — instituția corporațiilor ni s'a părut o instituție învechită, contrară libertății absolute în tot și în toate, a trebuit dar să dispară. Nu numai îlesnirea comunicațiilor, nu numai trebuințele ivite pe cari pămîntenii industriei și comercianții nu ar fi fost în stare a le satisface, ci acele opinii împărțite de bărbatii, cari aveau direcția în țară, au îlesnit ca străinii și mai ales Israeliti să năvălească în țară și să se constituie în stat o pătură de industrie și comercianți străini mai ales Israeliti. Aceleași opinii ne-au împedat a ne gândi la măsurile necesare de apărare nu numai contra năvălirii străine, ci și contra importării obiectelor de industrie străină.

În cultul nostru pentru străini și în nepăsarea de ce e național am lăsat nu numai să se facă, ca naționalii să fie înlăturați de cătră străini prin simplul efect al abilității reale a străinilor, dar am făcut tot spre a susține pe străini și industria străină. Nu era întreprindere, nu era licitație pentru procurare de obiecte, pentru diferitele servicii ale statului, pentru armată între altele, la care să nu fi admis pe pămînteni de-opotrivă cu ori-care străin sau Israelit, ce s'ar fi prezentat și să nu se fi acordat concesiunea străinului sau mai ales Israelitului pentru... pentru că acesta ar fi lăsat cu preț mai efin.

Nu ne preocupăm, că industria și comerciantul român contribuie la toate sarcinile de tot felul ale statului ni trebuia a fi preferit, că străinul ce se prezintă, nu justificase nici cunoscînța specială, nici solvabilitatea, nici în fine dacă concesiunea se mai putea îndeplini întocmai de cătră concesionarul străin sau Israelit după condițiile contractului cu prețul stipulat. Concesionarul caută a lua con-

FOIȚA.

Esposițiunea dela Paris.

(Înceiere).

IX.

München.

München, capitala Bavariei, s'a fundat de Enrie Leul în 1158 pe un loc, ce era posesiunea unor călugări: forum ad Monachos, și de aci numele München și apoi München. Cu toate aceste orașul începu a prospera abia sub regele Macsimilian I († 1825) și mai târziu sub fiul seu Ludovic I († 1868), carele ridicase o mulțime de edificii monumentale și făcuse din München așa dîcînd reședința artei germăne.

Afară din oraș, la capătul pratuului numit „Theresienwiese”, pe o colină frumoasă se află o galerie de colonne dorice, lungă de 76 m. și cu 2 aripi, ce măsura 24 m. în lungime. Galeria zac pe fundamente de marmoră, înalte de 5 m. Înălțimea galeriei face 20 m. și frontispiciile sînt decorate cu 2 figuri femeiesci de Schwannthaler, ale căror atribute reprezintă cele 4 rase bavareze principale. Halla

s'a edificat de Klenze (1853) la ordinul regelui Ludovic I și conține bustele alor 80 Bavarezi renumiți; de aci numele: Halla Gloriei.

În mijlocul curții încungiurate de aceste galerii se află Baviaria: o statuă de bronz colosală, care împreună cu pedestalul măsura 31 m. în înălțime. Acest colos, deși nu este masiv, ci are părăți groși numai de 1 ctm., s'a construit din o masă de bronz ce apasă 87,360 Chg. Pare că ne îngrozim când vedem o figură omească așa de uriașă, deși formele ei sînt de tot armonice. Pentru ca se Vă puteti închipui dimensiunea extraordinară a formelor singuraticie amintesc, că d. e. mâna Bavariei are o lungime de 7.19 metri, ear lățimea 2.68 dm. La picioarele statuei păsese leul Bavariei, carele este tot așa de gigantic. Prin o porțiță de fer, ce se află în dosul pedestalului, intrăm în interiorul statuei și suim o scară de fer spirală, ce are 122 trepte, ajungem în capul Bavariei, unde încep comod circa 10 persoane ce pot sedea pe două bance de bronz, și de

unde (prin găuricile capului) avem cel mai minunat prospect asupra orașului München și asupra munților din giur. În l'untrul capului cetim inscripțiunea; „dieser Koloss von Ludvig von Bayern errichtet, ist erjunden und modellirt von Ludvig von Schwannthaler und wurde in den Jahren von 1844 bis 1850 in Erz gegossen und aufgestellt von Ferdinand von Miller.”

În sfârșit vedurăm și această minune bavareză și acum ne mai rămâne să dîcem, că pe cât de puțin ne-a plăcut aceea parte a Bavariei, prin care am călătorit la reîntoarcere, cu atât mai mult ne-a plăcut capitala Bavariei, carea întru toate a întrecut așteptările noastre. Curioasă însă ne-a părut împregiurarea, că aci nu există monopol de tutun, ci tot în a doua sau a treia casă aflăm câte o prăvălie, unde se vînd cele mai bune și efine tutunuri.

Ne mai avînd timp să voiajăm dela München și prin perla Austriei: Salzburg și Salzkammergut, plecărăm în grabă cătră casă și tot pe acea

cale, pe care venisem până la München. Dorul de patrie, de Români și de casa noastră începuse a fi mai puternic decăt curiositatea de-a mai vedea și alte ținuturi și orașe.

În Viena, aflîndu-ne earăși între mai mulți Români în cercul amicului și companionului nostru de călătorie esperiară din nou, că noi numai între Români și între ai noștri putem fi fericiți.

Aceste împregiurări precum și grigile de afacerile noastre ne siliră a termina acest voiaj, din care de-altmîntre recunoașcem, că am profitat foarte mult. Am făcut însă și aceea esperiență, că acela, carele este amătoriu de voiaj, să nu întreprindă o călătorie așa de mare, decăt numai atunci, când nu e apăsător de nici o grigie, și când e cu punga plină.

Mercurea în Martie 1879.

I. Droc m. p.,
adm. prot.

cesia ori-cum, căci scie că prin corupție, prin falsificare, prin înșelăciune va pune lucrurile pe cale bună.

Aceeași preferență și aceeași procedare la darea acciselor. Astăzi mai toate accisele comunale sunt în mâinile Israelitilor nu numai în Moldova, dar și dincoaci de Milcov. Chiar perceperea de impozite indirecte ale statului, precum ale beuturilor spirituoase au ajuns în mâinile Israelitilor încât în materie de impozite indirecte Israelitii au obținut și o jurisdicție.

Astfel preferându-se străinii și îndeosebi Israelitii, statul le-a oferit acestora puțină de-a mâinii capitalul public, veniturile bugetului al județelor și al comunelor.

Cu aceasta nu numai că s'au cauzat pierderi materiale industriașilor și comercianților români, dar Israelitii și străinii au fost înlesniți ași face capitaluri cu banii publici.

Prin continua înlăturare a pământurilor li s'au luat însă mijlocul de-a se susține și desvolta, practica și inteligența afacerilor, spiritul de întreprindere, educațiunea industrială și comercială, cu un cuvânt, cea cultură ce se dobândește prin eșercițiul industriei și a comerțului; și în această consistă slăbiciunea Românilor și puterea Israelitilor în România. Cu acest mod a trebuit să se constituie puterea industrială și mai ales comercială a Israelitilor, ear statul a mijlocit-o și prin aceasta a contribuit la imigrarea străinilor și a Israelitilor.

Industriașul și comerciantul român, nesuștinut prin nici o măsură de statul pentru care plătesc contribuții și îndeplinește tot felul de sarcini, neavând mijloace și neputându-și-le procura în lipsă de adevărate institute de bancă — a trebuit să renunțe la industrie, la comerț și — ca să nu piară — a trebuit să se facă funcționar, fie ori cât de rău plătit.

Miseria, ce este în clasa de mijloc din orașe și chiar în orașul București, ni se revelează prin publicațiile inserate în fie-care număr al „Monitorului” pentru vânzarea a câte-o căsuță a vre-unui orașan pentru imposit neplătit în sumă numai de câte 2 lei noi.

Această miserie explică în parte și marea mortalitate a populațiunei ortodoxe din București în comparație cu nașterile; pe când la Israeliti nașterile sunt mai numeroase decât casurile de moarte.

Un simptom asemenea al miseriei e numărul mic al căsătoriilor între locuitorii români din București. Despre aceasta se pot vedea raporturile

d-rului Felix pe 1876, pag. 65 și pe 1875 pag. 68. Chiar după recensământul făcut pe anul 1878, din 61.859 capi de familie sunt căătoriți 27.571; 23.197 necăsătoriți și 11.091 văduvi. Așa dar numai 44 la sută sunt căătoriți. La 1000 locuitori sunt 5 căătorii, pe când în Paris sunt 9, în Londra 10. (Felix).

Că în orașele Moldovei, precum Iași, Botoșani, Fălticeni ș. a., populația română decrește din an în an și că ne arată mai puține nașteri și mai multe casuri de moarte decât populația Israelită, aceasta este un fapt necontestabil, dovedit prin cifrele oficiale. După statistica oficială pe anul 1875 s'au născut în orașele:

Botoșani	571	ortodocși	720	Israel.
Dorohoiu	237	"	377	"
Iași	1224	"	1903	"
Neamțul	369	"	368	"
Suceava	132	"	243	"
Roman	259	"	219	"

Au murit:				
Botoșani	811	"	677	"
Dorohoiu	250	"	255	"
Iași	1775	"	1213	"
Neamțul	181	"	188	"
Suceava	362	"	206	"

Această decreștere a populației române din orașele Moldovei înseamnă înlocuirea clasei de mijloc române prin Israeliti. Spre a ne convinge de acest fapt mai mult invocăm, după statistica lui N. Șuțu la 1849, următoarele:

La 1849 erau în Moldova încă 10.695 de familii de negustori și meseriași pământeni ortodocși, ear în Iași erau 33 de corporații de comercianți și industriași pământeni ortodocși cu 1661 patroni și calte. După comunicările obținute prin actualul d. primariu al orașului Iași, în acest oraș erau:

în 1866 patentabili români 613, Israeliti 2209;

în 1877 patentabili români 488, Israeliti 2326.

în 1866 patentabili ambulanți români 187, Israeliti 1092.

Aceste cifre dovedesc aceea, ce este de altminteri destul de cunoscut că în Iași ca și în alte orașe ale Moldovei, comerțul și industria sunt concentrate în mâinile Israelitilor.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Timișoara, 6 Septemvrie n. (Emigrarea poporului român). De când Românii din Ungaria, fie cu voia, fie de silă, părăsiră lupta politică, lăsând voia liberă domnilor stăpânitori întru toate, și curs liber po-

litice și intențiunilor lor, de atunci din an în an, din zi în zi se dau tot mai multe și mai pipăibile dovezi atât pentru domni stăpânitori, cât și pentru Români, prin cari se pot judeca faptele trecutului.

Domni stăpânitori din a lor parte, pot acum să judece, cu faptele a mână, bărbații naționali ai Românilor, cari pe atunci pretindeau cu înțetire drepturi naționale, egalitate și frățietate pentru poporul român, fostau ei aceia cari au derimat patria ori ba? și că acei Români, cari pe acel timp, se băteau în pept cu marele lor patriotism, și diceau: „Și eu sum Român, și eu am reprezentat în dieta aceasta sute și mii de Români, dară eu nu consimțesc cu domni „naționaliști”, eu și poporul reprezentat prin mine, nu pretinde aceea ce pretind acei domni, — fostau ei într'adevăr patrioți, ori patrioți mai mari de cât naționalisti?”

Românii din a lor parte pot se judece eară cu faptele a mână, cari bărbați ai lor le au produs foloase materiale ori spirituale? ei pot vedea că acei domni de român cari atunci țineau cu stăpânirea, și împreună cu ea combăteau, desavauau, ba chiar persecutau pe „naționalisti” astăzi, când „naționalisti” tac, ei încă tac, nu se mișcă, ci șed și rod la fruptele remunerațiunilor de tot felul, căscigate de pe atunci; Românii și eară Românii acum abia gusta dulceața rachiului, a sugărilor, a cârnaților, coajelor și oaselor ce le-au ros la alegerile de-atunci, pentru ca să trântescă pe câte un naționalist și să se arete și ei patrioți buni, ca aleșii lor!

În fine toți aceia câți au asteptat și poate mai așteaptă „mură în gură” precum și cei ce doresc maghiarisarea se pot pe deplin convinge, că au să se steargă pe buze!

Foaia locală de aci „Temesvarer Ztg.” în nrul dela 4 al cur. conține o notiță, în care descopere cetitorilor sei că în acest comitat se fac mișcări serioase și mari între Români, pentru a emigra în Dobrogea; tot odată descoperinduși îngrigirile sale despre sarcinile mari și grele ale poporului recunoaște și ea „că sub înpregiurările de acum sormanilor oameni nu le mai rămâne alta, decât a lua lumea în cap și a atrage atențiunea regimului la această înpregiurare ca să asigure existența acestui element blând, pacinic, și în mare măsură tolerant (gutmüthig).

Eacă un fruct din pomul mănos al „marilor patrioți” al marilor și adevăraților „Români”, ce l'au cultivat dâșii. Eacă și realizarea acelor dorințe cari și în dieta țerii și și la alte ocașuni află spresiune în aușul Europei: „Cui nu'i place așa, meargă la București, meargă la Belgrad etc.”

Dar matroana (die Alte) din Timișoară, încă nu scie tot; notița ei nu e de felu noutate, ci lucru vechi carele nu se întâmplă numai în acest comitat, numai între Români, ci între toate soiurile de popoare conlocuitoare în Banat!

Ne pare bine că o matroană „semper guvernamentală” vine cu limba ei străină neamului nostru, dar lătită în Europa întreagă și constatăază aceasta în public; nu putem însă sci cu pozitivitate motivul ce a îndemnat-o la aceasta notiță. Dacă în această privință am face combinațiuni pe baza culoarei politice a numitului diar, atunci, fiind că și el pururea și totdeauna numai aceea aspriginit și și pârținit, ce a făcut înalta stăpânire, și fiind că și dâșul era de acord cu acei patrioți cari sub cuvântul „patriotism” înțelegeau purul și nudul maghiarism, atunci dic, numai două pot fi motivele lacrimării ei, adevă: că emigrând Românii de aici se micșorează materialul de existență al „marilor și adevăraților patrioți” care întru toate înpregiurările și pentru toți era si

gur și dulce, sau că doară i jale că Românii și nemaghiarii emigrează din Ungaria înainte de ar fi învățat „limba patriei” și nu o pot lăți și răspândi și între Turcii și Tatarii din Dobrogea.

De ar fi însă că „matroanei” noastre să'i fie într'adevăr milă de poporul și emigranții români, atunci i-am face un compliment, dar și poporului român cu drept cuvânt i-am putea ofta: „Vai de tine popor de limbă română, ai ajuns să'i plângă Jidovii de milă, ei să te ocrotească sub aripile lor? Unde'i sunt oamenii cei mari, patrioți adevărați, de o limbă cu tine? de ce nu'i provoci ori rogi, să te mai îndulcească și cu alte bunătăți, nu numai cu limba „patriei”, ca dl Nemoian din Caransebeș?!

Eară voi domni „români și patrioți adevărați” unde sunteți? de ce ședeți pitulați, fără să vă mai grigiți de popor? Nu vedeți, nu auziți, că toți s'au săturat de constituțiune, de liberalism, de frățietatea domnilor maghiari? nu auziți că i-a resbit gluma pe toți, de ce nu'i opriți dela emigrațiune? deo doară credeți că nu veți mai ave trebuință de ei? pr.

Un proces de presă.

Sibiu 29 Aug.

Sunt opt zile de când s'a pertrat procesul de presă contra „Transilvaniei” resp. d-lui G. Bariț, anunțat de noi în mai multe rânduri. Până a nu procede la însași pertratarea dinaintea curților de jurați dăm cetitorilor nostri obiectul incriminat:

Observări dintr'o călătorie prin Bănat a lor doi Ardeleni.

„... Primind o scrisoare dela locurile prea înalte din Sibiu prin m. comitet de pacificațiune al națiunei române, care era îndreptată către Esc. Sa G. Comando dela Timișoara Glaeser, am acceptat-o parte cu bucurie, căci prin aceasta cugetăm, însă pre drept a împlini o datorie sântă către patrie și națiune, parte plin de îngrozire și teamă, să nu devin în mâinile barbarilor maghiari, cari fără osebite ucid pe ori și care suflet de român, care din nenorocire cade înaintea lor. Barbara faptă a rebelilor maghiari dela puntea Simeriei, căreia asemenea nici gintele păgâne nu pătrau, ear de altă parte pentru bravele noastre trupe imperiale (cari pădind dreptul de resboiu totdeună sânt și nevătămă, și cari totdeuna cu cea mai mare cruțare s'au purtat, și se poartă către lotrii, și aprințetorii de sate Mongoli). Îngrozitoare scene, aceea barbară faptă, dic, ne-a pus înaintea ochilor mai bine 200 soldați imperiali — Români, și Sași, ear din partea rebelilor la 1400 morți, eară răniți în spitalele din Deva mai mulți de 300, dintre cari numai puțini mai sânt în viață, ceialalți au murit și mor; după cum s'a aflat din enumerarea și socoteala făcută din mandatul capitanului Csernovitz și al pref. Solomon. Cel dintăiu povățuitoriu la 500 de grănițeri dela Caransebeș, cu așa numiții plaiși mestecați toți Români, ear nici un Sârb, după cum fals a scris un corespondent al gazetelor de Brașov, de care tot Banatul s'a mirat, căci numiră Sârbi pre acei bravi grănițeri români, cari sânt sub comanda bravului și umanului căpitan Csernovitz, cu care eu în față am vorbit în trei rânduri, de două luni încoace. Al doilea — Solomon — conductorul lagărului dela Hațeg adunat din comitatul Hunedoarei, — om înțelept și serios destul în lucrurile sale, dar pagubă, că nu are lângă sine un om harnic, care să'l ajute în grelele stări înpregiur în cari se află.

Dela podul Simeriei până către Deva aproape tot câmpul era acoperit cu cadavre de ale rebelilor; cu caii nu era potință pre drum a merge, făcânduși spaimă de cadavrele ce zăceau ici colea în și pre lângă drum; ba la întoarcere cu groază am vădut cum scobiau cioarele, și cum hățuiau câinii din șanțuri pe morții cei rău îngropați, din a căror putoare se poate proroci o ciumă cumplită. — Barbarii maghiari după ce au

Soran

sau

Impăratul corbilor.

(A XIV-a poveste populară românească, explicată).

(13 Urmare.)

Note

la povestea publicată de Dr. A. M. Marienescu.

La Rugaci sunt oene de aur și argint. Nu fără nici o legătură veche mitologică sunt și aceste pomenite. Poetii vechi dic, că H. cu predicatul *κεῖδωος* (avut) a avut cunoștința secretă a unui sâpătoriu de comoare, că H. e deul montanistic și a comorilor ascunse sub pământ pentru că Aeschylus dic, că oenele laurice de argint sunt darurile lui H. (Preller I 314). Leacul e că să se scoată cheia de sub podeală. Ideea asemene precum e ascunsă testoașă și oul. Lucru natural că nu oenele laurice cele de sub pământ au fost înțelese în cultul acesta, ci alteceva. La împăratul Verde în timpul primăverei aceste oene doar sunt florile primăverei, cari prin eamnă au fost închise sau eară trebuia să revie la

telele de argint (albe) și de aur (galbene) precum se și pot deosebi.

La Novac e o broască (nu testoașă) carea bea apă. Numele broască înseamnă „Vorwiser des Jahres-Morgens” (prescurtoriu de dimineața anului — a primăverei). În sanscrită broasca se chiamă: racna; la Latini: rana, la Slavi: rano, cu înțeles de ceva ce lucește, murgit (Nork p. 169). Broasca și stă în o înțepenire până o deșteaptă primăvara, e simbolul primăverei (Friedreich p. 611). Broasca până e sub pat sau în pământ e în carne, nu în apă; elementul seu deci se ține de mitul cu împăratul Alb, când e scoasă, și în elementul seu le aduce vindecare de mitul cu împăratul Verde, de primăvară.

Earna multe isvoare sacă sau înghiață, pentru aceasta se învinovătesce broasca, carea s'a retras în pământ să bea apă, dar vine Apollo și toposce neaua, desghiață, scoate broasca și isvorul eară curge. Cultul vechiu al apelor dau asemeni deslușiri.

(Va urma.)

fost respinși până la Deva, întorcându-se trupele noastre imperiale către Sibiu, au prăpădit cu foc toate satele române până la Orăștie, încât nici o casă n'a rămas, ear pre Români, a căror viață mai înainte o asigurase, i-au puscat pre care unde îl aflară, încât mai multe sute de prunci au rămas orfani, fără pănte și fără îmbracaminte. Încă o faptă din cele mai crâncene a păgânilor maghiari: pre preotul unit din Spini (Bád) sat de graniță, pre Ioane Șina, după ce l-a prins Bem cu lotrii maghiari, i-a mutilat mai întâiu degetele dela mâni, apoi mâinile amândouă. După aceea, ah! o cruzime și barbarie neauzită! mēdulariul, — și în urmă jefuindu-l de 1000 fl. care i-a avut la sine, l-au despicat în patru părți. Omenire! omenire! Spune-mi de ai mai auzit sau ai cetit în istorie astfel de cruzimi barbare. Preoților! și inteligenților români! Feriți-vă, nu dați față cu astfel de bestii crude, cari devin la fapte ne mai pomenite în istorii; nu le credeți mai mult, și nu vă amăgiți nici în prezent nici în viitor cu a lor dare de mână a prieteniei! (Va urma.)

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Proces-verbal Nr. 36.

Ședința din 5 Iulie 1879.

(Urmare.)

D. Crețulescu se unesce cu această idee, dară nu este de părere, ca academia să ceară de la guvern înființarea unei legi asupra adunării de antichități. Aceasta ar fi o depășire a competenței academiei. Tot aceea ce s'ar pute face, se reduce la oare care tentative oficiale în acest sens.

D. Fălcoian profită de această discuțiune, a cărei punct principal sînt antichitățile din Dobrogea spre a arăta că, vizitând acum de curând insula Șerpilor din Marea Neagră, d-lui s'a incredințat, că se află acolo un subteran, în care ar pute să existe obiecte antice. D-lui n'a putut vedea mai mult decât multe fragmente de olărie. Aflându-se însă în acele locuri însoțit de străini nu a voit să cerce explorări, care ar fi deșteptat poate avizidități grele de reprimat într-o localitate așa de izolată.

D. Sion referindu-se la cele discise de d. Papadopol Calimach crede și d-lui, că multe din fragmentele adunate în muzeul provisoriu din Dobrogea sînt fără de interes.

D. Laurian, recapitulând diferitele opinii espuse în această discuțiune se pronunță în favoarea aceleia ca academia să intervină pe lângă ministru pentru facerea unei legi. Însuși Ministerul ne-a cerut avizul într-o cestiune relativă la știință. Noi avem datoria chiar de a-i comunica în mod oficial, tot ce ni se pare a fi apropiat la cea mai bună și mai completă regulare a cestiunii. În cazul special al antichităților din Dobrogea, ar fi bine ca ministerul, afectând pentru aceste fonduri ce noi nu avem, să ceară de la Academie denumirea unei persoane esperte, care să dirigă transportările, cu toate precauțiunile necesare. Întru aceea ce privește însă fragmentele, d-sa nu se unesce cu părerile espresse ale d-lor Papadopol și Sion, ci, amintindu-și cuvintele lui Iuliu Scaliger care dice: „*minimum etiam antiquitatis fragmentum habet suum pretium*“, crede că chiar și micile fragmente de inscripțiuni antice trebuiesc adunate, căci se întâmplă ca și acele să serve la elucidări anticuarie. În fine opinează că aducându-se în capitală toate antichitățile din Dobrogea și de airea, care pot fi transportate tot ar fi bine să recomandăm, ca fundamentele de edificie antice să rămână sub privegherea autorităților locale, ca să nu strice și mai tare, precum se practică la noi în cele mai multe locuri.

În urma acestor debateri, se pun la vot concludsiunile raportului secți-

unei istorice privitoare la antichitățile din Dobrogea, și se aprobă cu dezvoltările date mai cu samă de d. Laurian. Întru ceea ce privește însă mijlociroa pentru o lege generală privitoare la această materie, rămâne a se studia de secțiunea istorică, în ședințele ei ordinare, modul de a satisface acestei cerințe.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Esamenale de cualificațiune) cu candidații de preoție și învățetorie s'au terminat eri. La esamenul pentru candidații de preoție au fost admiși 15 și la cel pentru cand. de inv. 33. Despre rezultat încă nu avem informațiune deplină.

* (Produțiune și petrecere). Dela Săliște ni se scrie, că Sămbătă sara la oara ficsată în programa publicată din partene cu altă ocaziune s'a început produțiunea combinată de meseriașii români din Săliște și de corul sodalilor români din Sibiu și s'a urmat și terminat între aplausele vii ale publicului. După produțiune a urmat, jos în grădina gimnastice, o lungă masă comună, în decursul cărei dl pres. al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, N. Cristea a purtat un toast pentru meseriașii români din Săliște, eară dl diacon I. Popa, în termeni bine simțiți, pentru Reuniunea sod. rom. din Sibiu și preșidentul ei. Jocul care începuse deja a durat până aproape de făcutul zilei. Adoua zi (duminecă) după ameași meseriașii din Săliște, sodalii din Sibiu și popor mult a eșit cu musica la „Neted“, un loc foarte plăcut în poalele Carpaților. Acı venind și inteligența din loc, care participase și sara trecută la produțiune și petrecere, s'a desfășurat o festivitate din cele mai plăcute. Pela 6 oare sara se întoarsere cu toții în comună de unde cei dinafară se despărțiră și purceseră către domiciliile lor.

* (După manevre). Trupele au sosit în garnisoană aproape de o săptămână. Golul cel lăsașeră în cetatea noastră este earăși indeplinit, cu toate aceste, sgomotul trimbițelor și tobelor nu ne superă de loc. Trupele au odihnă. Soldații din anul III al serviciului permanent se dimit. Auzim că atitudinea trupelor în decursul „campaniei“ a fost esemplară în toată privința. Regimentul nostru Nr. 31 n'a avut nici un bolnav. I. S. imp. M. C. Albrecht, ni se spune, s'a dus foarte mulțamit la Viena.

* Pentru ocuparea Novi-Bazarului sînt destinate trupele următoare: Regimentele de infanterie Nr. 24, 41 și 44; batalioanele de vânători Nr. 25 și 32; mai departe baterii de munte, telegraf campestre, o terțialitate din despărțământul sanitar. Divisiunea I de trupe de infanterie rămâne în rezervă.

* (Ocinate împărătească). Majestatea Sa împăratul Francisc Iosif I a cinstit principelui mortenegrean Nichita o căruță cu cai Lipizani.

* (Procedura penală), carea fu spre codificare incredințată domnului Carol Csemegei, este deja gata în proiect. Proiectul se bazează pe principiul sumariității și nemijlocirii.

* (Dreptul devotare al femeilor) este primit în Croația de dietă contra obiecțiunei regimului.

* (Difteritis). În Sighișoara s'au ivit earăși această boală la 2 copilași, cari însă s'au însănătoșat.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 10 Septemvre n. În onoarea principelui Nichita a avut loc în Schönbrunn un *diner* familiar, la care au luat parte Maiestățile și membrii prezenți ai familiei imperiale. După *diner* principele și-a luat rămas bun; el călătorește mâne la Cetinie.

Viena, 10 Septemvre n. Din Căinica se raportează oficial dto 10 l. c. sara: Colona generalului-maior Kilitich a intrat dimineața în Plevlie. Așteptată de un batalion turcesc, ea a trecut prin oraș cu musică, s'a aședat într-o tabără la Avetovina, înspre nord de Plevlie, între urări însuflețite pentru împăratul. Poporațiunea creștină este foarte îmbucurată de intrarea trupelor.

London, 10 Septemvre n. Lordul Cranbrook a convocat sfatul indic. Comunația între Kăbul și sentinelele militare engleze se pretinde a fi întreprinsă. Se dice că insurecțiune ar fi luat dimensiuni mai mari și că puterea militară a generalului englez Robert ar fi insuficientă.

PARTEA ȘIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Prelegere practică

despre

modul tractării practice a pieselor de lectură în școala populară, cetită în ședința reuniunii învățătorilor români din țara Bërsei în 5 Aprilie 1879

de

Domețiu Dogariu,

învățătoriu la școala capit. din Sătlung.

(6 Urmare)

Să vedem mai de-aproape viața socială și modul de viețuire al furnicilor!

Viața socială a furnicilor e mai complicată decât a albinelor și în multe privințe și mai interesantă. Dintre cele trei clase sau caste de furnici numai bărbătușilor și mueruscelor le cresc aripi, lucrătoarelor nu. Până când acelora le cresc aripile, aceste trebuie să edifice locuințele comune pe sub pământ. Speciele cele provădute cu aripi nici că ar pute lucra pe sub pământ, din cauză că li s'ar strica aripile; de unde rezultă, că toate animalele, cari locuesc și lucrează pe sub pământ sau că sînt fără aripi, sau că au aripile acoperite cu un vestmēt tare, care le servește de apărare. În grigea lucrătoarelor este lăsată și crescerea furnicilor celor mici. Ele provăd pe întreaga societate cu cele necesarii pentru nutre-mēt.

Nu cu mai puțină diligență sînt făcute locuințele furnicilor, decât ale albinelor, numai cu atăta diferesc, că ale acestora sînt făcute din ciară, iar ale acelora din pământ. Furnicile sapă printre odăile lor de locuit ganguri în diferite direcțiuni ca tot atâtea strade, ear pământul îl aruncă de asupra locuințelor. Îndată ce sînt gata cu un etagiu, zidesc altul deasupra lui și-l proptesc, dacă e de lipsă, cu bucăți de lemn sau cu alte materii. Pe etagiul al doilea zidesc al treilea și cerend necesitatea, și mai multe. Ușa pentru intrare și eșire e construită astfel, ca să se poată închide și deschide după trebuință, ceea-ce să poate vedea sara și dimineața. Din locuințele albinelor conduce un ambit acoperit către vre un arbor, unde săși afle nutre-mētul atāt din succul lui, cât și din succul animalelor ascunse sub frunțele aceluia.

Să vedem acum mai de-aproape viața socială a furnicilor!

Furnicile aripate prin lunile Iulie și August se ridică prin aer în număr foarte mare, dintre cari numai mueruscele se mai coboară pe pământ pentru a oua, ear bărbătușii per cu totul.

Furnicile preste eamnă stau amorțite în locuințele lor și se desceaptă numai primăvara, când încep a oua. Furnicile lucrătoare duc pupilionii cu ouăle în celulele separate, și de-acı îi așează dimineața în etagiul de sus la căldură, ear sara îi coboară earăși jos. Am fost dis, că nutre-mētul furnicilor stă atāt din succul plantelor,

cât și din succul animalelor, ce se află pe frunțe. Furnicile, după ce prind aceste animale, se nizeusc a le da nutre-mēt, luāndule de pe o frunză le pun pe alta, ba de multe ori le duc în celule și acolo le duc nutre-mēt cu cuget, că vor căpēta mai mult suc dela ele.

Impulsul acesta al lor încă nu e atăta de curios ca al aplicărei lor spre resbel, unele contra altora.

Se întemplă adese ori, că furnicile fiind obosite de zidire, pausează puțin, apoi se apucă de răpit unele dela altele. Atunci merită a privi omul cu multă mirare la ele, cum prind pe inimicele lor încărcate de prădi, cum le forțază a aduce prădiile înapoi, apoi cum le silesc să rămână acolo și să facă toate lucrurile lor, întocmai ca sclavii.

Ceata prizonierelor trăiesce acum sub ordinea (porunca) învingătoarelor, le cresce puții, le face cuibul, îi nutresc, se ocupă cu ouăle, cu un cuvēt, împlinesc toate câte i se poruncesce. Activitatea cetei domnitoare numai atunci se arată, când sînt atacate de inimic. În cazul acesta apărarea n'o lasă pe sclavi, nici pe bărbătuși sau muerusce, ci singure lucrătoarele domnitoare își împlinesc această datorie. Ele se reped asupra inimicelor, le atacă cu multă desteritate și mare curagiu; ba unii dice a fi observat, că furnicile înșală pe inimicele lor în câte un loc ascuns și acolo le nimicesc cu totul.

Așa dară casta furnicilor lucrătoare formează miliția sau garda de apărare a statului lor.

Cum se luptă furnicile cele mici în contra celor mari și contra celor roșii vă voi istorisi în prelegerea viitoare.

Ad. 3. Deschideți cărțile de lectură la pagina 180, Nr. 7, căci acolo se află o bucată, care tractează despre furnici. Luați dară sama, că mai întâiu voi ceti eu această bucată și după aceea voi cerca și pre unii din voi ca să văd cum sciți ceti. (Învēț. va urma și acı cu cetitul tot așa după cum am fost arătat la tractarea narațiunilor).

(Va urma.)

Bursa de Viena

din 10 Septemvre n. 1879.

Valuta nouă imperială germană	57 75
London	117 80
Galbin	5 60
Napoleon d'aur (poli)	9 34

Economic.

Brașov, 5 Septemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.30—7.20; Grâu sēcăreț fl. 4.50; Sēcără fl. 4.40—4.50; Orz fl. 3.80—4.10; Ovēs fl. 2.30—2.40; Cucuruz fl. 4.80; Mălaiu fl. 4.60; Mazere fl. 4.70; Linte fl. 7.30; Fasole fl. 4.35 Sēmānță de in fl. 8.70—Sēmānță de cânepă fl. 4.40 Cartofi fl. 1.30—; pro chilo: carne de vită 44 cr. carne de porc 44 cr.; carne de oaie 28 cr.; Sēu de bovine proaspēt fl. 32; (pro 100 chilo); topit 40 fl.

Budapesta 6 Septemvre n. Impregiurările timpului sînt de tot nefavorabile. Mai înainte cu vre-o cîteva luni a domnit în continuu timp tot umed, acuma și cu deosebire din săptămāna trecută ne nēcăiesce o căldură și uscăciune ne mai pomenită. Termometrul arată mereu între + 25° și 26° R. și numai arare ori la + 21° R. Urmările acestor impregiurări le simt cu deosebire economii, cari fiind pământul uscat ca cureaua nu pot ara și nici sēmēna. Rapița deja sēmēnată pierce cu totul, apoi alte sēmēnături nici nu se întreprind. Desnădējduirea e mare între economi, pentru că văd cucuruzul ca vai de el, strugurii urcāndu-se și cădēnd, eară cei rēmași fără viață. Ei de acuma văd, că nu va fi nici cucuruz și nici struguri cum s'a așteptat și așa miseria e înainte ochilor lor. Preste tot prin Ungaria se arată semne de tot rele. Negoașele încă au cam stagnat în săptămāna trecută, prețurile articulelor însă s'au ținut ca și în săptămānile de mai înainte. Așa notām în-deosebi:

Grāul la 60,000 m. m. cu fl. 11.75—12.60; sēcara 5000 m. m. cu fl. 6.75—7; ovēs 3000 m. m. cu fl. 5.90—6.15; cucuruz 10,000 m. m. cu fl. 6—6.90; făina a trecut ca și mai înainte. Păștāioasele asemenea și adecă: fasolea cu fl. 9.25—9.50; mazērea fl. 10—12; linte fl. 12; mălaiul fl. 5.50—6; sēmēnță de in fl. 13—13.50; sēmēnță de cânepă fl. 9.50—10; porci au fost în tērg peste 87,000 și

adeacă din Ungaria de jos 2670, din România 1560 și din Ardeal 1030 de capete, cari au trecut iute și cu prețuri bune. Unsoarea de porc a trecut cu fl. 41—45; slămina cu fl. 44—46; sêul cu fl. 44—45; spirtul *en gros* cu fl. 31.50, *in consum* cu fl. 32—33 per 10 mii litre %; lăunile au fost și acum lesne și n'au trecut fără numai cu fl. 86—93 per 56 chilograme.

Peile de oaie din Bănat cu fl. 130 și de miel cu fl. 66 per 102 dărbabe; peile de bou din Bănat per 102 dărbabe cu fl. 135—140; din Ardeal cu fl. 145—150; peile de cal per pârache cu fl. 9—10.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 1 Oct. și 3 Noemv. imob. lui George Dück în Ghimbav (trib. Brașov); în 20 Sept. și 25 Oct. imob. lui Michail Brecktnier în Bruiu; în 17 Sept. și 22 Oct. imob. lui Michail Brantsch în Toarele (judec. cerc. Sighișoara); în 31 Oct. imob. contelui Victor Toldalagi în Corunea (trib. M. Oșorheiu); în 18 Sept. imob. d-nei Valentin Șombori în Hida (judec. cerc. Huedin); în 3 Sept. și 3 Oct. imob. moștenitorilor după Michail Renner în Teaca (judec. cerc.); în 13 Sept. imob. lui Naftanailă Dirla în Boos; în 13 Sept. imob. rămasului după Ilie Rău în Ludoș; în 9 Oct. și 10 Noemv. imob. lui Francisc Betai în Sângătin (trib. Sibiu); în 3 Oct. și 3 Noemv. imob. contesei Anna Haller în Ferihaz (judec. cerc. Sighișoara); în 4 Sept. imob. lui Ioan Bojtos în Gilău (trib. Cluj); în 24 și 25 Oct. și 24 și 25 Noemv. imob. rămasului după Grigorie Vasiliki în Năsăud și Prislop (judec. cerc. Năsăud); în 3 Oct. și 6 Noemv. imob. d-nei Andrei Rudy în Farcadinul de sus (judec. cerc. Hațeg); în 8 Oct. și 8 Noemv. imob. lui Francisc și Ludovic Vaina în Pava; în 8 Oct. și 8 Noemv. imob. soției lui Ioan Cioban în Brețe (trib. K. Oșorheiu); în 20 Oct. și 4 Noemv. imob. Annei Călburean în Sibiu (trib.); în 13 Oct. și 13 Noemv. imob. lui Iosif Szövers în Bözöd-Ujfalú (trib. Oșorheiu); în 9 Oct. și 10 Noemv. imob. lui Ludovic Kőnczei și soți în K. Szt-Silek; în 1 Oct. și 4 Noemv. imob. moștenitorilor după Antoniu Csűrös în Sângiors (judec. cerc. Hațeg); în 9 Sept. imob. lui Iosif Bene în K. Oșorheiu (trib.).

Nr. 218. 1—3

CONCURS.

În conformitate cu deciziunea preavenerabilului consistoriu archidieceșan dto 24 Maiu 1879 Nr. 1400 referitoare la ocuparea postului de capelan și totodată învățătoresc în comuna Bulbuc și filia Curpeni, se descrie concurs cu termenul până la 23 Septemvrie a. c. st. v.

Emolumentele sînt:

1. Din venitele stolare suma de 150 fl.
2. Salariu învățătoresc 80 fl.
3. Alte venituri după funcțiunile îndatinate săvîrșinde pe la casele creștinilor, precum: Osfeștăni, maslu și pomeniri 20 fl.
4. Cinci orgii lemne de foc compute a 2 fl. v. a. 10 fl.

Doritorii de-a ocupa acest post de învățător și capelan au ași așterne suplicile lor instruite conform dispozițiilor statutului organic la scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Gioagiului II până la termenul mai sus însemnat, când se va efectui alegerea în fața locului.

Bulbuc în 21 August 1879.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul ppresbiteral concernent.

Nr. 230 1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățător la școala confesională gr. or.

din urbea Făgăraș în ppresbiteratul I al Făgărașului se descrie concurs cu termenul până la 22 Sept. a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post, sînt: salariul anual în bani 200 fl. v. a. — dela popor prin repartitiune, cuartir natural în casele școalei, și lemnele de foc pentru încălzit.

Dela concurenți se cere să fie clerici, sau pedagogi absoluți, cu cunoștința limbilor patriei, să știe tipicul și cântările bisericesci.

Doritorii de-a ocupa postul acesta, au de ași așterne suplicile lor instruite în sensul „statut. organic” și al „dispozițiilor sinodale din 1873” — subscrisului oficiu ppresbiteral, notându-se, că alesul va avea a conduce cântările în strana dreaptă în toate duminicile și sărbătorile cu elevii sei — în biserică.

Făgăraș 24 August 1879.

Cu încunoscinițarea comitetului parochial.

Petru Popescu m. p.,
paroch și ppresbiter.

Nr. 124. 2—3

CONCURS.

Prin aceasta se descrie concurs cu termen până la 23 Septemvrie st. v. a. c. pentru ocuparea stațiunii învățătoresci

I. La școala parochială gr. or. din Gothacsa cu următoarea dotațiune:

- a) 11 jugere pământ comasat, sēmănătură de grâu, cucuruz, fēnaț și grădina școalei luându-se numai pe jumătate venit, aduce venit anual 165 fl. v. a.
- d) bani gata din lada comunei 35 fl. v. a., la olaltă fac suma de 200 fl.
- c) cuartir liber în edificiul școalei, și
- b) lemne de foc 3 orgii.

II. Pentru filia Uleș cu salar de 100 fl. v. a., cuartir liber în edificiul școalei și 3 orgii lemne de foc.

Doritorii de-a ocupa aceste stațiuni au ași așterne concursele lor instruite conform dispozițiilor „stat. org.” la subsemnatul oficiu ppresbiteral în termenul amintit.

Se poftesce ca concurenții, cari vor concura pentru cel dintău post, să știe și limba maghiară.

Gurasada, 22 August, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu, m. p.,
adm. ppresbit.

Nr. 117. 3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățător la școala confesională gr. or. din comuna Brădățel, în ppresbiteratul Ilia-murășană se descrie concurs cu termenul până la 16 Septemvre a. c. st. v.

Emolumentele sînt:

1. Salariul anual de 100 fl. v. a. solvind în 3 rate, $\frac{1}{3}$ din fondul școlar, $\frac{2}{3}$ din cassa comunei.
2. 60 măsuri mari (a 22 cupe), $\frac{1}{2}$ în grâu și $\frac{1}{2}$ în cucuruz.
3. Grădină de legumi.
4. Cuartir liber în edificiul școalei și lemne de încălzit.

Dela concurenți se cere, ca să poarte și oficiul de cântăreți și să aibă cursul pedagogic precum și esamen de cualificațiune.

Petițiunile instruite conform prescrișelor „st. org.” au a se așterne oficiului ppresbiteral în Gurasada, posta ultimă „M. Illye” până la termenul sus indicat.

Brădățel 12 August 1879.

Oficiul ppresbiteral al tractului Iliei-murășene în conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresbit.

Nr. 213.

2—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochiă de clasa III Valea-Lupșei protopresbiteratul Lupșei prin aceasta se descrie concurs cu termenul până în 23 Sept. a. c. st. v.

Emolumentele sînt:

- a) casă parochială;
- b) folosirea cimiteriului;
- c) dela 140 case câte o ți de clacă sau 30 cr.
- d) din repartitiia pentru servitorii bisericei 20 fl. v. a.
- e) stola regulată în sinodul parochial din 12 Iunie, 1877, și
- f) ocupând și postul de docent cu salariu 120 fl., cari compute, a-fără de salariu învățătoresc, în bani d'au un venit anual de 231 fl. v. a.

Doritorii de-a competa la acest post au săși aștearnă suplicile lor instruite în sensul „stat. org.” subsemnatului până la termenul amintit.

Offenbaia, în 20 August, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Danciu m. p.,
adm. prot. gr. or. a Lupșiei.

Nr. 170. 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor stațiuni învățătoresci din ppresbiteratul Gioagiului I.

1. Hanău cu salariul anual 150 fl. v. a. cuartir și 2 orgii lemne de încălzit pentru învățător și școală.
2. Măgura cu salariul anual 150 fl. v. a. cuartir și lemne de încălzit pentru învățător și școală, a treia parte din venitul bisericei ca cantor, și dela înmormântarea morților câte 40 cr.

Doritorii de-a ocupa aceste stațiuni, au să fie pedagogi sau clerici absoluți, și ași așterne suplicile lor cu documentele recerute la subscrisul până la 23 Septemvre a. c. st. v.

Hondol în 21 August 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial concernente.

B. Pipoș, m/p.,
ppresbiter.

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii vacante învățătoresci dela școala greco-orientală din Finteușul mare, se descrie concurs cu termen până la 30 Septemvre a. c. în care ți va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt 100 fl. dela comună prin repartitiie și cuartir natural în casa școalei.

Doritorii de-a ocupa această stațiune au ași așterne suplicile lor instruite în sensul prescrișelor statutului organic până la termenul de mai sus oficiului protopresbiteral în Cărpiniș p. u. Kápolnok-Monostor ca inspectorat districtual școlar.

În conțelegere cu administratorul protopresbiteral tractual.

Finteușul mare, 12 August 1879.

Pentru comitetul parochial
ca senator școlar.

Stefan Dragoș m. p.,
paroch și președinte.

Nr. 709—1879. 2—2

CONCURS.

La școala grănițerească din Hațeg este de conferit un post de învățător secundar provisor cu salariul anual de 300 fl. din fondul școlar central, cortel și lemne de foc.

Doritorii de-a ocupa acest post prelângă documentarea, că sînt de religiunea gr. or. au ași substerne petițiunile lor cu documentele necesare până în 25 Septemvre st. n. a. c. la „Comitetul administrativ de fondul școlastic al fostilor grănițeri din regimentul român I din Sibiu.”

Nr. 28.

3—3

CONCURS.

Ne fiind la școala confesională gr. or. din Zam cu filia Tămășesci tractul Iliei învățătoriu ales în înțeleșul prescrișelor legii, prin aceasta se deschide concurs cu termen până la 16 Septemvre st. v. a. c.

Cu acest post învățătoresc sînt legate următoarele emolumente:

- a) în bani gata 110 fl. v. a.
- b) bucate 80 măsuri din cari 15 măsuri grâu.
- c) 8° lemne pentru foc din cari are a se încălzi și școala.
- d) cortel liber, 2 odăi, 1 culină și 1 cămară.
- e) grădină pentru legumi și 1 juger pământ arătoriu în grădina școalei de altoire.

Concurenții vor documenta că sînt Români gr. or., că au absolvat pedagogia ori clerica și au cel puțin 4 clase gimnasiale, și pot propune pe lângă limba română limba maghiară și germână în cetire și scriere, cunosce tipicul și cântările bisericesci, fiind obligați în biserică a fi cu pruncii la servițiul divin.

Pe lângă instruirea pruncilor, vor fi îndatorați a ține și prelegeri cu cei repetenți, vor propune învățătura în cetire și scriere cu cei adulți, despre ce va avea deschilinită remunerațiune pentru osteneală.

Poate spera la accident dela notariul cercual dacă dorește în oarele libere a se ocupa în cancelaria notarială, și a visita morții avēnd dela fie-care vizitare 40 cr.

Recursele a se așterne adresate comitetului parochial din Zam prin oficiul protopresbiteral al tractului Iliei, posta: Ilia, locuința Gurasada.

Zam, 12 August 1879.

Petru Fogarăș m/p., Nicolau Enciu m/p.,
not. com. parochial. paroch și preș. com. par.

Cu învoirea mea:
Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresbiteral.

Nr. 249—1879. 2—3

EDICT.

Lazar Mihailu născut în Calbor, legiuit bărbat al Anei Techeré dela Șulumberg, și-a părăsit nevasta cu necredință de 4 ani trecut, și nu se scie de locul petrecerii lui, se citează prin aceasta ca în termen de un an și o ți, să se prezenteze înaintea forului matrimonial mai jos subscris, pentru că la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul intentat asupra'i de nevasta lui.

Nocrichiu în 17 Iulie 1879.

Forul matrimonial gr. or. al tractului Nocrichiu-Cincu-mare de instanța I.

Grigorie Maier m/p.,
adm. ppesc.

Publicațiune.

Duminecă în 21 Septemvre a. c. după ameađi la 3 oare se esarēndează în cancelaria comună prin licițațiune pășunitul de oi de pe hotarul Gușteritei pe timpul dela 15 Octomvre 1879 până la sfērșitul lui Martie 1880; ceea ce se aduce la cunoștința publică cu observarea, că condițiunile mai de aproape se pot vedē în ori-ce timp la oficiul comunal.

1—3 [42] Oficiul comunal.

Esarendare de cărcimărit prin licițațiune.

În 20 Septemvre a. c. la 10 oare înainte de ameađi se va esarēnda prin licițațiune cărcimăritul din comuna Poplaca pe trei ani, începēnd dela Ianuarie n. 1880. Prețul de esclamar e 2500 fl. v. a. Vadiul 5%. Celalalte condițiuni se pot vedē în cancelaria comună și la oficiul de aici.

Sibiu în 6 Septemvre 1879.

1—3 [41] Oficiul pretorial central.